

[Gert Petersen]

folketinget stillede følgende spørgsmål til daværende minister i forbindelse med udenrigsministeriet, Lise Østergaard: kan de organisationer, der beskæftiger sig hermed, ikke få nogle midler hertil, så vi kan opfylde den beslutning, Danmark selv har stemt for i FN's særlige generalforsamling? I første omgang fik jeg det positive svar, at der nok skulle gå en ansøgning til finansudvalget. Der gik 2-3 måneder, men der kom ingen ansøgning til finansudvalget. Så spurgte jeg igen, og så fik jeg at vide, at det var der ikke råd til. Det er da klart, at når man skal bruge 7 mia kr. til oprustning, som nogle mener er det bedste fredsforebyggende middel, kan der ikke bruges 1 eller 2 mill. kr. til forskning i spørgsmålet, om man ikke kan bevare freden på en anden, lidt billigere og måske lidt mere menneskevenlig måde.

Det er den meget deprimerende konklusion, som vi også får bekræftet af denne debat, og man kan sige, at når vi så fremsætter et sådant forslag, har det til formål at afsløre, hvordan partierne stiller sig, når det ikke drejer sig om at bevilge milliarder til militæret, men blot nogle relativt få penge til fri forskning, uafhængig forskning i freds- og konfliktspørgsmål.

Vores formål har imidlertid ikke været at afsløre, men at opnå tilslutning. Derfor har vi også lempet forslaget derefter. Noget af hr. Steen Folkes kritik, som jeg personlig er helt enig med ham i, skyldes netop, at vi har lempet forslaget efter, at vi gerne ville have dette forslag gennemført i den ene eller den anden form. Men det er man altså ikke indstillet på, og jeg konstaterer blot, at når det kommer til krigsvæsen, når det kommer til spørgsmål om fredsforskning og konfliktforskning, foretrækker man at overlade det til forsvarsministeriet, til generalerne, til udsendelse af denne strøm af småpjecer om konfliktfarer, hvordan de forholder sig i forhold til hinanden, om trusler, og hvad vi skal gøre osv. Altså et resultat af en eller anden form for konflikt- og fredsforskning, som er udøvet af forsvarsministeriet, men naturligvis med et helt andet sigte og bestemt formål end det frie formål, som vi taler om her, og hvor meningene virkelig kunne brydes.

Endelig må jeg konstatere to ting til: for det første at debatten her alt andet lige afspejler en fantastisk smålig provinsialisme. Der er jo ikke tale om, at vi bare kan trække

på forskningsresultater fra de andre, store lande. Hvis det endelig kom til det, kunne vi såmænd trække på forskningsresultater fra Norge, som har færre indbyggere end Danmark, og vi kunne trække på forskningsresultater fra Sverige, som er langt mere oprustet end Danmark, men hvor man ikke er bange for at yde midler til freds- og konfliktforskning, hr. Arne Melchior, hvor man ikke ser nogen modstrid mellem det, at man på den ene side – jeg er ikke enig med dem deri, men o.k., det er deres opfattelse – vil bruge en masse penge på militær, men alligevel føler sig nødt til også at bruge temmelig mange penge på en fri og uafhængig forskning vedrørende freds- og konfliktspørgsmål, en fri og uafhængig forskning, som ofte fører til konfrontationer med dem, der sidder på bjerget og bestemmer. Men ikke i Danmark, det overlader vi til svenskerne og nordmændene. Her i Danmark overlader vi sagerne til professor Erling Bjøl og hr. Heurlin og de andre mere eller mindre statsansatte såkaldte freds- og konfliktforskere. Noget frit og uafhængigt modspil til den officielle forskning skal vi sandelig ikke have her i Danmark; tænk, hvad det kunne ende med, folk kunne begynde at tænke selv! Det var ganske vist hovedtanken bag det med den frie forskning, som man engang førte så voldsomt frem, og det førte jo også til, at en del mennesker begyndte at tænke selv og foreslog, at man afskaffede den ene og den anden forældede institution. Det ville være ærgerligt, hvis det skete på ny. Men selv om forslaget bliver afvist af flertallet i denne sal, tror jeg ikke, det er blevet begravet. Jeg tror, at blot fremsættelsen af et sådant forslag og den debat, det vil føre med sig, vil få en del mennesker til at tænke selv, sådan at folketingsflertallet herinde før eller senere presses udefra til at gennemføre det, som det i realiteten drejer sig om, nemlig at tage skridt til opfyldelse af den beslutning i De Forenede Nationers særlige generalforsamling om nedrustning, som dette land har stemt for.

Arne Melchior (CD):

Jeg så godt, at hr. Gert Petersen så temmelig syg ud under mit indlæg før, men jeg trøstede mig med, at det formodentlig kun var et forbigående maveonde. Jeg håber fortsat, at det har været noget i den retning, og at hr.